

Déli Hírlap

Redacția și administrația: Timișoara 1, Piața I. C. Brătianu 3. — Telefon: 28-10.
Apare zilnic dimineața, în afară de zilele de după Dumineca și sârbători.

Redactor responsabil: Dr. Várnay Elemér. — Manuscrisele nu se păstrează
și nici nu se restituiesc. — Firma înmatriculată sub. Nr. 59/9434.

Általános védkötelezettség

vezetésére készül Anglia is. A nemzeti szolgálat miniszteriuma már minden ókészséget megtett eme fontos reform előkészítésére, mely merőben megújítja változtatni az angol közélet eddigi fölényesen egykedvű arculatát. Még rövid idővel ezelőtt is ugyiszólván lehetetlen látszott, hogy ilyesmi megvalósulhasson a ködös Albionban, hol tenek és sérthetetlenek a megszokott életformák. Mikor a multkoriban szövegére került a kérdés, egyszerűen azal az indokolással utasították vissza, hogy az általános védkötelezettség ele nem felel meg az angol nép lelkületének. Furcsa felfogás ez. Mintha más évek talán mulatságából állanának a lérelőlc alá és más szórakozás hiányában vállalnák az általános katonakötelezettséget huszonegy éves koruktól kár hatvanig. De hát az angolok mindig nagyon eredeti emberek voltak és ajátos szokásaik kifejlését főleg annak öszönhetik, hogy mérhetetlen gyarmatalk birtokában vígan növekedhetnek, gazdagodhatnak és okos politikájuknak ála, boldogan heveredhetnek mostaig elszigeteltségük pámlagán. Évszázadok óta jól keverik a diplomáciai kártyáit, az kétségtelen. Valahogy a hajdani Ausztria mondása jut eszünkbe: bella gerant illi, tu felix Austria nube. Angliának is ilyen háborút elutasító jelszava volt, csak hogy nem a házassággal, hanem a zöld asztallal kapcsolatban. Am csináljanak mások háborút, ő majd a béketárgyalásoknál jelenik meg és mikor majd mindent megszélinek, az igazság serpenyője az ő számára is megbillenti a maga részét. Így volt ez negyven év előtt az orosz-japán háborúban és így volt ez többé-kevésbbé azelőtt is, hogy az okos Anglia valamiképpen mindig kikaparta a mag előnyét a véres csetepetékek legvégső eredményeképpen. A világháború során is uralkodott a sacro egoizmonak eme angolba fordított bölcs szelleme. A flandriai csaták során Haigh generális többször is foglalkozott azzal a gondlattal, hogy behajozza katonáit és visszaviszi őket Angliába. Nem gyáva-ságból, hanem egyszerűen azért, mert nem akarta az angol haderők felőrését megkockáztatni. Anglia az valami egészen más. Az angol érdek tabu. Láttuk az abesszíniai és a spanyol kérdésekben, hogy Anglia közvetett érdekekért, avagy mások dolgában nem igen szalad tübbe, sőt tud nagylelkű is lenni, mert a máséba mindig szívesen ad ő. Mondja csak John Bull gazda, odaadná maga azokat a Szakhalin szigeteket a japánoknak? Oda én — feleli — miért nem adnám. Hát azt a szép darabot ott Indokhina körül a franciáknak? Bizony, hogy oadaom. Hát a mérhetetlen gyarmataiból átengedne-e egy picike területet? Azt már nem. De hát miért nem? Mert az az enyém. Így gazdálkodott és jól gazdálkodott mindig Anglia, amely minden civakodásból győzedelmesen került ki az ő egyensúly-politikájával. Azonban most valahogyan megfordult a helyzet. Az általános nagy világkavarodásban itt is — ott is nagy közölségre kerülnek az ellenséges hatalmi erők Anglia legsajátabb érdekszférájához. És Angliának, az óvatos kapitalistának most nagyon kell vigyáznia arra, hogy megtartsa azt, amije van. A világbirodalmat az ő gyarmataival és dominánsi pozíciójával. Nincsen már ugy, mint régen. A legnagyobb jövedelmeket a

legszebb életformákat élvezni és még hadsereget sem tartani ennek a gyönyörű életstandardnak a védelmére mikor már a maroknyi Sant Marino is hat katonával felemelte katonai létszámát. A világ leggazdagabb, leghatalmasabb birodalma ezután nem teheti

azt, hogy míg mások verekednek, ő majd később egyszerűen leüljön a terített zöld asztalhoz. Eden már kijelentette legutóbbi beszédében, hogy Anglia kényelmes korszaka lezárult. Következik a gondok, a kemény megpróbáltatások ideje. Anglia ma már nem ül a vi-

lágortörténelmi események bársony páholyában, mint kényelmes szemlélő. Le kell jönni a porondra is, mert új idők készülnek. Döntő jelentőségű korszak köszönt be Angliában, amelynek első jele az általános védkötelezettség bevezetése. (Flaneur)

Magyarország politikájáról nyilatkozott Imrédy Béla

Magyarország a Berlin—Róma tengely és Lengyelország mellett Budapest és Prága között diplomáciai uton indulnak meg a tárgyalások — Cáfolják a belső irányváltozást Csehszlovákiában Összeül a nemzetgyűlés Prágában

A Rador jelentése szerint a Magyar Távirati Iroda a következőket közli: Imrédy Béla, Magyarország miniszterelnöke a csehszlovák kérdés jelenlegi állásáról a következő nyilatkozatot tette:

— A komáromi tárgyalások megszakadása után különleges kiküldöttünk révén tudomására hoztuk álláspontunkat a két nagyhatalomnak. Olaszországban és Németországban, amelyek

részvettek a müncheni értekezleten és amelyek baráti viszonyban élnek velünk. A magyar fellépés következtében

jelenleg élénk diplomáciai tevékenység van folyamatban a külügyminiszteriumok között.

olyan célból, hogy minél rövidebb idő alatt döntsék a csehszlovák területek visszacsatolásának kérdésében.

hogy a várható új csehszlovák-magyar tárgyalásokra

nem Komáromban, hanem Pozsonyban kerül sor.

Londoni jelentések szerint a londoni magyar meghatalmazott miniszter megjelent a külügyminiszteriumban és Cadogan külügyi államtitkárnak beszámolt a komáromi tárgyalások megszakításának okairól. Kijelentette, hogy

a magyar kormány hajlandó újra felvenni a tárgyalások fonalát, de először megvárja a prágai kormány választát, amit mindaddig nem kapott meg.

Vásárnaptól kezdve Pozsony és Kassa között az egész csehszlovák határvidéken

ostromállapotot hirdettek ki.

Karmasin, a szlovákiai német párt elnöke, a német ügyek államtitkára, kiáltvánnyal fordult a német lakossághoz, amelyben bejelentette, hogy a német birodalom lemondott Pozsonyról

és a szlovákiai német szigetekről.

Határmegállapítás fényképfelvétellel

A prágai német lapok jelentése szerint a német és a csehszlovák kormányok között egyezmény jött létre, amelynek értelmében a német repülőgépek október 18 és 27 között

fényképfelvételeket készítenek a jelenlegi Németország és Csehszlovákia között lévő demarkációs vonalról.

amelyet a nagykövetség tanácsa megállapított. A fényképek dokumentumok gyanánt szolgálnak az új csehszlovák-német határvonal végleges kijelölése alkalmával. A német repülőgépek különleges feltétel nélkül és három kilométernél mélyebbre nem nyomulhatnak be a semleges zónába. A berlini csehszlovák követség a fényképfelvételekről másolatokat kap.

Óthatalmi konferencia

A belgrádi Vreme értesítése szerint a csehszlovák és magyar kormányok hozzájárultak a két ország közti tárgyalások újrafelvételéhez és pedig diplomáciai uton.

Remélik, hogy a diplomáciai tárgyalások nem teszik szükség-

A magyar kormány ellene van minden halasztási kísérletnek

— A magyar közvélemény — folytatta Imrédy miniszterelnök — érthető türelmetlenséggel várja az akciónak az eredményét és a magyar kormány minden lehető elkövetett, hogy az elintézését sürgesse. A leghatározottabb módon

állást foglalunk minden halasztási kísérlet ellen, mert elmúlt már a felesleges fogadko-

Magyarország együtt halad a Róma—Berlin tengely két államával

— Bebizonyítottuk, hogy jogunk volt a két nagyhatalomhoz fordulni, mert közöttünk

már régen olyan baráti kapcsolatok vannak, amelyek közös érdekeken és olyan érzelmeken alapulnak, amelyek mély gyökerekkel rendelkeznek.

Az utóbbi időben ezek a kötelékek még jobban megerősödtek. Le kell szögeznem, hogy az a tény, amely szerint Magyarország számára is lehetővé vált, hogy erejét növelje, e két nagyhatalom tevékenységének tulajdonítható. Nekünk megvan az ekölesi tényezőnk ahhoz, hogy

minél jobban alkalmazkodjunk politikai irányvezetésünkkel a tengely két államához.

Mi velük egyetemben minden olyan

Budapest várja Prága választát

A Frankfurter Zeitung arról számol be, hogy Imrédy Béla Magyarország miniszterelnöke lemond és

helyét Darányi Kálmán volt miniszterelnök foglalja el.

zások és taktikai manőverek ideje. Oly problémáról van szó, amely az emberi lételet gyökeresen érinti és amelyet

nem lehet tovább bizonytalanságban tartani.

Türelmünket, amelyről tanubizonyágot szolgáltatunk, nem kell semmibe venni, mert a magyar kormány elhatározta, hogy mindent elkövet a magyar ügy védelmében.

utát követünk amely együttműködéshez vezetett.

— A harmadik nagy barátunk az új és hatalmas lengyel állam, amelyet szintén azonnal értesítettünk a helyzetről és amely a baráti együttérzés jeleit mutatta felénk és támogatott bennünket. Am; bennünket illet, mi még több melegséggel ugyanolyan érzelmeik jegyében

ugyanazt a politikát követjük Lengyelország irányában.

A lengyel nagyhatalom minden sikerrel, minden erőszódesse elégtétellel tölt el bennünket miután valamennyien meg vagyunk győződve arról hogy a történelem tanításai értelmében a két nemzetnek a közös érdekek és a barátság útján egymás mellett kell haladni.

Budapest várja Prága választát

A magyar sajtóban ez a hír egyáltalában nem talált visszhangra.

Prágai jelentések szerint a szlovák néppárt felhivatalos lapja a szlovák szinten megróslti azokat a híreket,

gessé a két ország bizottságai-
nak ismételt találkozását.

A Reuter-iroda szerint a cseh kormány negyvennyolc órán belül olyan ajánlatot tesz Magyarországnak, amelyet az elfogadhat. Az ajánlat sokkal nagyobb területre vonatkozik az eddiginél és magában foglalja Érsekújvár, Léva és Losonc városokat is.

Párisi politikai körök szerint abban az esetben, ha a magyar és csehszlovák kormányok nem tudnának megegyezni öthatalmi konferenciára kerül a sor. Az eddigi négy nagyhatal-

Gyomor- és
Béltbetegségek
ellen

Gastro-D

Kapható minden
gyógyszerárban
és droguériában.

mon kívül Lengyelország tesz az
ötödik, amely szintén beleszó-
lást kíván a magyar-cseh kér-
dés elrendezésébe.

Az arabok felgyújtották a jeruzsálemi rendőrség épületét Amerika nemzeti otthont akar Palesztinában a zsidóknak

Beszámoztunk arról, hogy az Amerikai Egyesült Államok beleavatkoztak a palesztinai kérdés elintézésébe az ott élő amerikai állampolgárok védelmére hivatkozva és ragszkodtak azon egyezményhez, amelyet 1924-ben Angliával kötöttek. Ennek értelmében Anglia nem módosíthatja a mandatóriusi megbízatását az Egyesült Államok előzetes beleegyezése nélkül. Ezenkívül Roosevelt elnök környezetében azt a kívánságot fejezték ki, hogy

rek. Az iraki Palesztina-védelmi bizottság tiltakozó táviratot küldött Roosevelt elnöknek, amelyben bírálja a washingtoni kormány magatartását.

Jeruzsálem óvárosában tegnap egy pillanatra sem hallgattak a gépfegyverek, míg az újvárosban a nyugalanság állandóan növekedett. Hétfőn délután

**az óvárosban az arabok elfog-
lalták a rendőrség épületét,
amelyet felgyújtottak.**

A katonaság közeledtére elhagyták az épületet. Visszavonulás közben több zsidó kereskedést felgyújtottak és bombát dobtak a zsidó szeménárlumba. Jeruzsálemben hétfőn öt halottat és számos súlyos sebesültet szállítottak el.

**Palesztina szolgáljon nemzeti
otthon gyanánt a zsidók szá-
mára.**

Az iraki arab nacionalisták körében élénk visszahatást keltettek ezek a hi-

Világcsavargó kalandos élete

Tizenegy nyelvet tökéletesen beszél az életművész
széihámos, aki utlevél nélkül végigbarangolt
közel két tucat országot

Negyven és egynéhány évvel ezelőtt a brailai anyakönyvi hivatalban bejegyezték egy újszülöttet Gessner Johana törvénytelenül született gyermekét, Gessner Albertet. Az idők folyamán ez a férfiú azok közé tartozott, akik méltán állíthatják, hogy személye a világ minden rendőrségét foglalkoztatta és még ma is érdekli.

Gessner Albert gyermekkorában Párisba került és ott négy elemi osztályt végzett el. Ez minden tanulmányi alapja

**ma azonban ennek ellenére ti-
zenegy nyelvet tökéletesen
beszél.**

Világcsavargó és életművész volt. Hosszú szabadságvesztést sehol sem szenvedett el, mert nem tett egyebet, mint jól élt, evett-ivott és — nem fizetett. Szobát bérelt a legelőkelőbb párisi szállodában és persze egy frank sem volt a zsebében. Helvét foglalt a legdrágább étteremben és egváltalan nem okozott gondot neki az hogy esetleg a borra valóra szükséges összeggel sem rendelkezik. Így vándorolt országról-országra tiltott határátlépések csavargások és kisebb szélahámosságok következtében olyan gazdag tapasztalatra tett szert, hogy

**métán írhatja tanulmányt a
nemzetközi börtönviszonyok
ról.**

Bejárta Franciaországot, Olaszországot, Belgiumot Svájcot, Spanyolországot, Bulgáriát, Németországot, Ausztriát, Csehszlovákiát, Jugoszláviát, Tunéziát Kanadát és Egyiptomot. Közben mindig gondosan ügyel arra, hogy minden országban más személyazonosságot tüntessen fel. Hol kanadai, hol francia, hol más állampolgárságot bizonyítottak írásai. A valódi személyazonosságát sehol sem tudták megállapítani és megelégedtek azzal, hogy

börtönbüntetésének kitöltése

után kiutasították az illető or-
szág területéről.

Negyven évi szakadatlan bolyongás után Gessner Albert azzal a biztos tudattal tért vissza Romániába, hogy itt nyugodtan kipihenheti magát, mert hiszen senki sem ismeri rá. Azt gondolta, hogyha harminc ügyesség és tizenegy állam rendőrsége negyven esztendőn keresztül hiába igyekezett megállapítani személyazonosságát, akkor miért éppen itthon ismerjenek rá. Gessner Albertnek azonban ezáltal balszerencséje volt. Amikor ugyanis Bucurestiben hamarosan a rendőrség kezére került újjelenőmatot vettek róla és összehasonlítások alapján megállapították, hogy

**1907-ben már a bucurestii
rendőrség vendége volt egy-
izben, amikor is csavargás-
ért állították elő**

Gessner hiába tagadott, az újjelenőmat alapján ráolvasták személyazonosságát és az összes megkereséseket, amelyek a különböző országbeli rendőrségek részéről érkeztek személyével kapcsolatban Bucurestibe, Gessner ezután vallott, mint a karikacsapás és egyben elmondotta azt is, hogy

**negyven év bolyongása után
most már pihenni szeretne és
elhatározta, hogy megírja em-
lékratit.**

Romániába egyébként mint kanadai állampolgár érkezett és segélyért jelentkezett az angol konzulátuson, ahol bejelentette, hogy a bolgár-román határon komitácisk támadtak rá és elvették a komitét, valamint az utlevélét. Bizonyító iratot is felmutatott, — ez persze hamis volt — amelyben a kanadai angol főbiztos igazolta, hogy ő a kanadai Montrealban született és foglalkozása mérnök.

Az új cseh köztársasági elnök megválasztása

A Narodni Listi című prágai lap megcáfolja mindazokat a híreket, amelyek egy esetleges csehszlovákiai belpolitikai változásról vagy kormányválságról elterjedtek. A lap szerint

**a jelenlegi kormány mindad-
dig helyén marad, amíg meg
nem választják a köztársaság
új elnökét.**

Utána valószínűleg új kormány követhet, amely szakértőkből és politikusokból alakul. Ami az új elnök megválasztását illeti, egyezmény jött létre olyan értelemben, hogy az elnököt a jelenlegi parlament válassza meg. A

Ceske Slovo szerint, mielőtt megállapodnának az elnökjelölti személyében, azonnal összehívják a kamarát és a szenátust, hogy egybeülhessen a nemzetgyűlés.

A nemzetgyűlés összehívására rövid időn belül sor kerül.

Prágában tegnap a kormánykoalícióhoz tartozó pártok tanácskoztak az új köztársasági elnök megválasztásáról és megállapodtak abban, hogy az új elnök nem politikai személyiség legyen.

Nagy esélye van a köztársasági elnök sége Páciš Jaroslávnak, a Zsivnosztenszka Banka igazgatójának is.

A magyar-cseh tárgyalások újából való felvétele

A prágai rádió tegnap este hat óra körül jelentette, hogy a magyar-cseh tárgyalások újából való felvételére megtették a lépéseket.

**Hogy ezek a tárgyalások hol
lesznek, az még bizonytalan.**

A csehszlovák kormány Pozsonyt ajánlotta, a magyar delegáció azonban ehhez nem járult hozzá.

Budapesti illetékes helyen kijelentet-

ték, hogy a prágai rádió híradásának valódságáról még nem tudnak.

Budapesten tegnap este Hóman Bálint volt közoktatásügyi miniszter rádióbeszédet tartott, amelyben cáfolta a pozsonyi rádióknak azt az állítását, hogy a felvidéki magyarság zöme tulajdonképpen erőszakkal elmagyarosított szlovák. Követelte a Felvidék számára az önrendelkezési jogot.

Papana kapitány gépe lezuhant de a kapitánynak szerencsére semmi baja nem történt

Miamiban eltört a repülőgép légesavarja

A Reuter-ügynökség Miamiból érkezett jelentése szerint Papana kapitány kénytelen volt repülőútját félbeszakítani. Mint ismeretes, a repülőút első állomása Miami volt, innen akart a kapitány továbbrepülni Brazília felé. A repülőgépnek a felszállás közben eltört a légesavarja és a gép lezuhant.

A repülőgép megrongálódott, de Papana kapitány és kísérője, Constant Max amerikai repülő sértetlenek maradtak. A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Papana kapitány útjának első szakaszát a legkedvezőbb körülmények között tette meg. A gép kijávitása körülbelül egy hetet vesz igénybe, utána Papana kapitány folytatja útját Brazília felé, majd pedig átrepüli az Atlanti óceánt.

A hátyaszendély cabija

Teodorescu orsovai postafőnök elsikkasztotta és elkártyázta a hivatalos pénzt, amiért négy évi fegyházra ítélték

Orsován mindenki tudott róla régen, hogy Teodorescu, az első számú postahivatal főnöke szenvedélyes kártyás. A játéknál azonban mindig balszerencse kísérte. Minden pénzt elkártyázta és végül is arra az ötletre jutott, hogy Popescu postapénztárostól előleget vett fel. Az előlegek egyre gyűltek és amikor az év junlusában a postavezérgazgatóság egyik felügyelője hivatalos rovcnólsóást tartott,

nyolcvanöt ezer lei hiányt állapított meg,

amely összeg helyett a pénztáros a főnök nyugtáit őrlzte. A pénzt azonban már másnap pótolta. Ugyanis aznap érkezett egy százezer lei tartalmazó pénzeslevél Popper mérnök címére. Teodorescu főnök kényszerítette Popescu pénztárost, hogy a pénzeslevélről szóló elismervényre hamisítsa rá Popper mérnök nevét, a pénzt pedig szolgáltatssa ki neki.

Teodorescu megkapta a százezer lei, amelyből nyolcvanöt ezret visszatett a pénztárba, tízenöt ezret pedig elkártyá-

zott. Popper mérnök, aki a neki jelzett pénzeslevelet hiába várta, megrekklamálta azt és akkor kitudódott, hogy az értékes levélnek mi volt a sorsa. A postai vezérgazgatóság erre

**Teodorescu és Popescu ellen
megtette a feljelentést**

és az ügyet a karánsebesi törvényszék tárgyalta. Harmadik vádlott is volt Cloșa postaellenőr személyében, akit hivatali hanyagsággal vádoltak, mert junlus elején szintén vizsgálatot tartott az orsovai postahivatalban és akkor nem fedezte föl a hiányt.

A karánsebesi törvényszék

**Teodorescu postafőnököt négy
évi fegyházra ítélte sikkasztás-
ért, Popescu postapénztárost
hamisításért és Cloșa ellenőrt
pedig havatali hanyagságért
egy-egy évi fegyházra ítélte.**

A két utóbbi büntetését az enyhítő körülményekre való tekintettel felfüggesztették. Az ügyet tegnap tárgyalta felebbezés folytán a temesvári ítélőtábla büntető tanácsa és az ítélet kihirdetését november 7-re halasztotta.

Ófelsége Carol király jelenlétében olyan a nagyarányú hadgyakorlatok a Pruth folyó mentén

vörös és kék jelzésű csapatok állanak egymással szemben

Az idei királyi hadgyakorlatok tegnap reggel kezdődtek. Az éjszaka folyamán különvonaton Galatiba érkezett Ófelsége Carol király, Mihai gyulafehérvári nagyvajda, Hohenzollern nagyherceg és kíséretük.

Ófelsége Carol király és a magas vendégek az éjszakát a különvonat hálókojijában töltötték.

Reggel Ciupercu tábornok, nemzetvédelmi miniszter, Teodorescu tábornok, aki és tengerészeti miniszter, Ghelgeanu Mihail közmunkaügyi miniszter, Tenescu tábornok, a királyi hadgyakorlat főparancsnoka, Sanaescu tábornok és Cadere Victor, a királyi helytartó üdvözlő szavak Ófelsége Carol királyt és a vendégeket, Tenescu tábornok jelentést tett Ófelsége Carol királynak. Anastasiu Teodor, Galati város polgármestere pedig hagyományos kenyeret és söt nyújtta át Ófelségének üdvözlő szavak kíséretében. Ófelsége ezután kíséretével a székesegyházba indult, ahol ünnepi istentiszteletet celebráltak.

Délután tíz órakor Ófelsége és kísérete elindultak a hadgyakorlatok színhelyére.

A királyi hadgyakorlatok első hadmozdulataira tegnap reggel hét óra körül sor. A hadgyakorlatok alkalmával a vörös és kék jelzésű csapatok állnak egymással szemben. A vörös csapatoknak az a feladatuk, hogy Basarabiából áttörjék a Pruth védelmi vonalát, míg a kék jelzésű

csapatoknak ezt meg kell akadályozniuk. A hadgyakorlatokról kiadott első jelentés a következő:

A királyi hadgyakorlatok tere Moldova délkeleti és Basarabia délnyugati része között terül el olyan vonalon, amely Adjudon, Barladon és Comraton halad keresztül. A hadgyakorlatok témája a következő:

A vörös jelzésű csapatok Basarabia déli részén gyülekeznek és az a feladatuk, hogy minél gyorsabban behatoljanak Moldova déli részébe és megakadályozzák az itt jelzett ellenséges csapatok koncentrációját. A kék jelzésű csapatoknak az a feladatuk, hogy védelmi vonalat alkossanak a Pruth folyónál és megakadályozzák az ellenfelnek nyugat felé való nyomulását.

A parancsnokok október tizenhatodikán kézhez kapták a hadtervet és ennek megfelelően megtették a szükséges előkészületeket.

Az első hadmozdulatok alkalmával már meg lehetett állapítani, hogy a csapatok lelkes, katonás magatartást tanúsítanak, a felszerelés és a hadianyagok kitűnő állapotban vannak.

Az első hadmozdulatok során a támadó csapatok

tegnap este már elfoglalták az első hadállásokat.

a Pruth partján. A polgári lakosság a csapatokat mindenütt lelkes fogadtatásban részesítette.

lásával, amelyek kiváló gépek. Ama erőfeszítések következtében, amelyeket Anglia és Franciaország légi téren tettek,

hamarosan elmúlik az az egyenlőtlenség, amely a német légi flottával szemben mutatkozott.

Azt hiszik, hogy abban az esetben, ha Anglia nem akar légi szempontból hátrányos szerepet játszani Németország előtt, akkor Németország valószínűleg felmondja az angol-német tengeri egyezményt és versenyre kel a tengeri fegyverkezés terén Angliával. Ez különben szoros összeköttetésben áll a német gyarmati követelések ügyével.

A Sunday Dispatch szerint Hitler béketervet dolgozott ki, amelynek értelmében

Németország biztosítaná Franciaország határait,

azonkívül megneemtámadási egyezményt ajánl Franciaországnak és Angliának Németország visszakapja régi gyarma-

PROBALJA KI CSAK 12 LEIBE KERÜL SOHA TÖBBÉ NEM FOG MÁS SZERT HASZNALNI

taít, Anglia, Németország, Franciaország és Olaszország pedig kölcsönösen kötelezik magukat arra, hogy Szovjet-országgal semmiféle szerződést nem kötnék.

Munka és hűség

Sidorovici országőr-parancsnok lelkes beszéde a fővárosi rádióban

Sidorovici Teofil, az országőr-intézmény parancsnoka, a bucaresti rádióban nagyjelentőségű beszédet mondott, amelyben ismertette az országőr-intézmény új munkatervét. Beszé-

alakult.

Sidorovici Teofil megállapította, hogy amikor az iskolákban a csütörtöki napot az országőr-mozgalomnak szentelték, egyszerű nevelési eszközt biztosítottak az ifjúság számára. Ezen a napon ugyanis az ifjúságnak alkalma nyílik arra, hogy gyakorlatilag értékesítse mindazt, amit a hét többi napján az iskolában tanult anélkül, hogy az ifjakat elszakítanák a családi körtől. Ez a rendszer azonban csak akkor termelhet ki valóban értékes eredményeket, ha az országőr-intézmény vezetői az ifjúság iskolai irányítói és maga az ifjúság között létrejön a szükséges együttműködés. Eppen ezért Sidorovici Teofil parancsnok a mozgalom jelentőségének kifejezése mellett arra kérte az összes érdekeltet, hogy a munka eredménye érdekében fogjanak össze és minden erőforrásukat becsásák a közös cél rendelkezésére.

SIDOROVICI, az Országőr-szervezet parancsnoka

de bevezetésében hangsúlyozta, hogy nemcsak a Romániában élő, hanem a határokon túl tartózkodó románokhoz is intenzió szavait, amikor az országőr-intézmény nagyszerű hatására rámutat. Mindenekelőtt magasztaló szavakkal emlékezett meg Ófelsége Carol királyról, a Legfőbb Országőr, akinek utmutatása alapján az országőr-intézmény kifejldhetett. Sidorovici parancsnok azután rövid visszpillantást vetett az elmúlt esztendőre, az ezalatt végzett munkára, amelynek alapján a jövő munkaterve

Sidorovici Teofil parancsnok az ifjúsághoz is intezett igen megszívlelendő szavakat. Követendő példának Ófelsége Carol királyt a Nagy Országőrt és Mihai gyulafehérvári nagyvajdát állította az ifjúság elé, amely ifjúságnak csak egy jelszava lehet: Munka és hűség a Haza és a Király irányában.

— Mi országőrök — mondotta Sidorovici parancsnok — mélyen átérezzük Ófelsége Carol király szeretetét és látjuk azokat a példákat, amelyek napról-napra ad nekünk. Eppen ezért lelki és örök falat alkotunk körülötte. Eljén sok évig egészségben Ófelsége Carol király. Románia Nagy Országőre!

Az albummal szélhámoskodó Reményi Rezső dr. a kolozsvári törvényszék két évi börtönre ítélte

Rövid idő alatt közel száz embert megkárosított

A kolozsvári törvényszék temesvári származású szélhámos ügyében ítélt. Reményi Rezső dr., aki tisztességes mult után a züllés útjára tévedt, nem egyszer került már szembe a büntető hatóságokkal. Kolozsvárott 1937-ben tünt fel Reményi, ahol házról-házra járt kolozsvári szellemi élet irányítójánál és

száz embert károsított meg 150 és 1200 lei közötti összeggel.

A kolozsvári törvényszék most vonja felelősségre a megtévedt Reményi Rezsőt és

két évi börtönre ítélte, valamint 120.000 lei kártérítést megfizetésére kötelezte.

előfizetést gyűjtött egy albumra,

amely szerinte a kitüntetett előkelőségek névsorát tartalmazta volna. Természetesen a megrendelő lap hamisított volt, aminthogy Reményi Rezsőnek esze ágában sem volt, hogy albumot küldjön előfizetőinek. Uzelmeit sokáig zavartalanul végezte és a vizsgálat megállapításai szerint körülbelül

Benes elfogadta az amerikai egyetemi tanszéket. A csillagot egyetem rektora közli, hogy Benes Eduard volt csehszlovák köztársasági plnök elfogadta az egyetem által neki ajánlott egyetemi tanszéket. Benesnek Amerikába való érkezési idejét még nem állapították meg.

Tizenkilenc állásra hirdet Temesvár városa pályázatot

A pályázatokat november elsejéig lehet benyújtani

A polgármesteri hivatal a városnál üresedésben levő állásokra kiírta a pályázatot. Összesen tizenkilenc állás van a város különböző ügyosztályainál üresedésben és a megjelölt pályázat értelmében betöltésre kerülnek a következő állások: A közigazgatási ügyosztálynál egy első osztályú irodai alfonk 4000 lei alapfizetéssel, két tisztviselő egyenként 2650 lei alapfizetéssel, a pénzügyi osztálynál egy első osztályú irodai alfonk 4000 lei alapfizetéssel, egy első osztályú tisztviselő 3350 lei alapfizetéssel, két tisztviselő egyenként 2650 lei alapfizetéssel, a népjóléti ügyosztálynál négy tisztviselő állás egyenként 2650 lei alapfizetéssel, a gazdasági ügyosztálynál egy első osztályú irodai alfonk 4000 lei alapfizetéssel, egy első osztá-

lyú tisztviselő 3350 lei alapfizetéssel, a városi muzeumnál egy első osztályú tisztviselő állás 3350 lei alapfizetéssel, a városi zeneiskolánál egy első osztályú irodafőnök 5000 lei alapfizetéssel, a városi mérnökségnél egy hid-és utépítő mérnök másodosztályú aligazgatói rangban 11.000 lei alapfizetéssel, két tisztviselő állás egyenként 2650 lei alapfizetéssel és egy másodosztályú osztályfőnök 6950 lei alapfizetéssel. A pályázatok benyújtásának határideje 1938 november elseje. A pályázóknak igazolni kell eddigi működésüket és a törvényben előírt képzettségüket. Pályázhatnak a városban jelenleg alkalmazásban levő tisztviselők és tisztviselőnők is. A város vezetősége fentartja magának a jogot, hogy ezeket az állásokat esetleg előléptetés útján töltsi be.

Légi fegyverkezés a végtelenségig

Németország nem tett ajánlatot a légi fegyverkezés csökkentésére

Hitler állítólag újabb béketervet dolgozott ki

A világsajtóban az utóbbi időben többször is elterjedt annak a híre, hogy Németország légi egyezményre vonatkozó ajánlatot tett Angliának. Ezt a hírt angol részről eddig szorosan megfogták. Most a Manchester Guardian című angol lap diplomáciai levelezője foglalkozik ezekkel a hírekkel és megállapítja, hogy

Németország nem tett Angliának ajánlatot a légi fegyverkezés csökkentésére.

A lap szerint ezek a hírek német körökből származnak és az a céljuk, hogy

Anglia lakosságát befolyásolják. A Manchester Guardian megállapítja, hogy Németország nem egyeznék bele az egyenlőség elvének alkalmazásába Angliával szemben a légi fegyverkezés terén, hanem

ötven, vagy legalább is harminc százalékos túlsúlyhoz ragaszkodik.

A Manchester Guardian megemlékezik arról, hogy az angol légi fegyverkezés erős íramban folyik és az angol légi berendezés különösen sokat nyer a csehszlovákiai repülőgépek megvásá-

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Belföldön

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei.

Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

Külföldön

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

Telefon

28-10 és este tíz óra után 14-14.

Megjelenés

Minden napon a vasnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

Október 19 Szerda
Péter, Ferdinand, Joel

1745 október 19-én halt meg Swift Jonathan angol író. Anglia különböző részeiben felkészkedt és egész életén keresztül nagy nélkülözés kísérte. Ez tette keserűvé az írásmódorát is. Írásaiiban maró gúnnyal bírálta korának fonákosságait. Leghíresebb könyve magyar nyelven Gulliver utazásai címen jelent meg. Ebben a könyvben a törpék, óriások és mások országában tett utazás formájában bírálja az akkori Anglia közállapotait. Gulliver — megfelelő átdolgozásban — ma is kedvelt könyve az ifjúságnak.

1862 október 19-én született Lumière francia fizikus, a színes fényképezés feltalálója. Lumière-nek elévülhetetlen érdemei vannak a fényképezés fejlesztésében. A film terén is sokat dolgozott és maradandó újításokat hozott be.

— **Elisabeta királyi hercegnő átutazott Temesváron.** Elisabeta királyi hercegnő, aki Sinaian résztvett Őfelsége Carol király születésnapja alkalmával rendezett ünnepségen Temesváron keresztül visszautazott bánlaki birtokára. A temesvári pályaudvaron a királyi hercegnőt Baran Coriolan dr. főpolgármester üdvözölte.

— **Modreanu Rodrig tábornok Bucuresti első alpolgármestere lett.** Modreanu Rodrig tábornokot Temesvár város volt főpolgármesterét, Bucuresti első alpolgármesterévé nevezték ki.

— **Innitzer bécsi hercegek védőörizetben.** Egyes külföldi lapok híreladták hogy Bécsben letartóztatták Innitzer hercegeket. Ezzel szemben megállapítják, hogy a hercegek védőörizetben van, amelyet az ellene naponta ismétlődő tüntetések miatt maga kért.

— **REGI EZÜST ÉS ARANYPENZT TALÁLTAK.** A biharmegyei Székelyhíd községben építési munkálatok közben az alapot ásó munkások régi agyagedényekre bukkantak. Az agyagedényekben két kilónyi pénz is volt. A régi pénzek megtisztítása után kiderült, hogy azok nagyobb része — mintegy ezernyolcszáz darab — ezüstből, a többi pedig aranyból való. Az ezüstpénzek 1400 és 1500 közötti időkből valók. Szigmond magyar és lengyel, valamint Báthory István lengyel királyok képét és köriratát viselik. Az aranypénzekben Ulászló király arcképe látható 1512-ből. Florescu Vasile biharmegyei prefektus az értékes leletről jelentést tett Bucurestibe és kérte, hogy a régi pénzeket üvegszekrényekben kiállítsa, a nagyváradi megyeházán őrizték.

Krayer József temetése az őszinte részvét és gyász impozáns megnyilvánulása közepette ment végbe

A gyárvarosi temető kápolnája előtt tegnap délután hatalmas gyászoló közönség gyülekezett össze, hogy utolsó útjára kísérelje az elhunyt Krayer József gyógyszerészt. A koporsót a Schlichting-kápolnában felállított és virággal és koszorúk tömegével borított ravatalról délután fél-öt óraker kihozták és gyertyákot övezett katalafalkon helyezték el. Rech K. Géza gyárvarosi apátplébános nagy segédlettel végezte el a beszentelési szertartást. Az első gyászbeszédet Oprea Ion, a Kereskedők Egyesületének elnöke mondotta, aki rámutatott azokra az érdemekre, amelyeket az elhunyt vállalatának felvirágoztatása és a közgazdasági élet fellendítése körül szerzett. A Temesvári Bank és ama vállalatok nevében, amelyeknek élén a megboldogult állott, Szana András dr. mondotta a bucsubeszédét. Kiemelte Krayer József nagy cselekvési energiáját, amely arra készítette, hogy szakítson a hagyományokkal és gyógyszerész létére drogériát alapított, amelyet a kicsiny kezdetből hatalmas és virágzó vállalattá fejlesztett. Esetelte az-

után egyéb közgazdasági és társadalmi működését. A beszédek után megindult a gyászmenet a Krayer-család sírboltja felé, amelyben újabb egyházi szertartás után örök pihenőre helyezték Krayer Józsefet, aki földi hivatását, becsülettel és maradandóan végezte és befejezte. A temetésen megjelent impozáns tömeg sorában többek között a Gea-Krayer gyógyszergyár és nagydrogéria személyzete, Vásárhelyi Béla igazgató, az Egyesült Lakk és Festékárugyár személyzete Färber Jenő igazgató vezetésével teljes számban volt ott, a Temesvári Bankot Szana Zsigmond és Sperling igazgatók képviselték számos tisztviselő élén, a gyógyszerészek testülete Roxin Iosif elnök vezetésével jelent meg, a Krayer József-cég alkalmazottait Helbhorn Henrik igazgató vezette. Ott voltak Gabor Liviu dr., Szana András dr., Simon Gyula dr. és Tirnea Vasile dr. orvosok, Baltescu Ion dr. vezérigazgató és svéd konzul, Oprea Ion, a Kereskedők Egyesületének elnöke, Besa kereskedelmi és iparkamara alelnök, Ziegler dr. és sokan mások.

— **Praporgescu ezredes, megyei prefektus látogatása a táblai főelnök-nél.** Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus tegnap Boroanca Traian prefektura kabinetfőnök kíséretében meglátogatta Dumitrescu Emil itélőtáblai főelnököt. A prefektus ezzel visszaadta az itélőtáblai főelnök minapi látogatását.

— **A nyugdíjasok érdekében.** Megírtuk, hogy a nyugdíjasok egyesülete emlékiratot intézett Marta Alexandru dr. királyi helytartóhoz, akinek a közbenjárását kérte, hogy a nyugdíjasok ismét — miként az eddig volt — egyesületeik útján vehessék fel nyugdíjaikat. A megokolásban arra hivatkoztak, hogy a nyugdíjasok öreg, beteges, törődött emberek, akik nem tudnak órákon keresztül várakozni nyugdíjaikra a kormányzati épület folyosóján. Ertesültünk szerint a királyi helytartó a kért kedvezően intézte el és a pénzügyigazgatóság utasítást kapott, hogy a nyugdíjgyesületek tagjaink részére a kellő felhatalmazás alapján a nyugdíjakat felvehessék.

— **FELEMELT BÜNTETÉS.** Aradon két esztendő előtt agyonlőtte magát Prokopovics József pénzügyi tisztviselő. Kiderült, hogy tettét azért követte el, mert a felesége és Miklós Géza pénztáros segítségével közel két millió leit sikkasztott. Prokopovicsné és Miklós Gézát az aradi törvényszék két, illetve három évi fogságra, egyenként ötezer lei pénzbüntetésre és a kincstárnak fizetendő 1,919,476 lei kártérítésre ítélte. A temesvári itélőtábla most mindkettőnek a fogsázbüntetését öt-öt évre emelte és elrendelte azonnali letartóztatásukat.

— **Frankl Sándor temetése.** A városnap elhunyt Frankl Sándor vezérigazgató temetése ma, szerdán délelőtt tizenegy óraker megy végbe a belvárosi temetőből az evangélikus szertartás szerint.

— **VISSZAHELYEZETT NAGYVÁRA. DI VÁROSI TISZTVISÉLŐK.** Nagyváradon néhány hónap előtt a Dumitrescu közigazgatási vezérfelügyelő átjár lefolytatott vizsgálat után felfüggesztették állásukból Vostinar Ion dr. városi főjegyzőt és Prodan Teodor dr. városi főügyészt. A belügyminiszter rendelete értelmében most mindkettőt visszahelyezték állásába. Kötelességmulasztásért azonban Vostinar drt. öt napi fizetésmegvonásban és megrovásban, Prodan dr. pedig megrovásban részesült. Nagyváradon a városházáról hónapok előtt több nemzetkisebbségi tisztviselőt elbocsátottak, akiknek ügyében hamarosan szintén kedvező fordulat várható.

— **Egy morenii pékmester nyerte meg a hatmilliósi főnyereményt.** Az állami osztálysorsjáték zombati húzásán a szerenese kedvelte Petrovici Gheorghe morenii pékmester lett aki 37.503 számu sorsjeggyel megnyerte a hatmilliósi főnyereményt. Az örömhír hallatára a pékmester sírni kezdett, majd miután tudta, hogy újságírók fogják felkérni, dus asztalt terített részükre. A pékműhely előtt nagy csoport verődött össze, hogy szemtanuja legyen egy szegény ember váratlan millióssá válésének. Petrovici pékmester a tömeg között pékműhelyének teljes készletét szétosztotta.

SCALA — Sláger-mozi Csütörtökön szenzációs premier!

Nem vigjáték! — Nem operett! — Nem revü! — Hanem mind ennél több, mert minden benne van! A Ritz-testvérek színes világfilmje. GOLDWYN FOLLIES

„A csodák csodája”

Ma, szerdán utoljára: „LA HABANERA” Zaraf Leander

Alkalmazunk azonnal!

Rádiószerelőt

készülékek javítására.

Rádiószerelőt

külső munkákra és bemutatásokra.

Üzletszerzőket

izzólámpák, elektromos cikkek és készülékek eladására helyben.

Csak komoly munkaerők román, német, magyar nyelvismerettel jelentkezzenek!!

Electron

Piața Bratianu Telefon 22-29

— **VÁROSI TISZTVISÉLŐK ELŐLEPTETÉSE.** Nemrég közöltük, hogy a városi tisztviselők előléptetését és kinevezését intéző bizottság elkészítette azon tisztviselők jegyzékét, akiknek előléptetését javasolja. A város vezetősége az előterjesztést továbbította a belügyminiszteriumba, amely az előléptetéseket jóváhagyta. Ennek értelmében a városi tisztviselői karban október elsejei hatállyal visszamenőleg a következő előléptetések történtek: Második osztályú igazgató lett: Dragoi Sabin, első osztályú szolgálati főnök lett Bolza Romulus és Linca Valeriu, első osztályú osztályfőnök lett dr. Grozavescu Liviu, dr. Belogen Francisco és Vuia Ioan, másodosztályú osztályfőnök lett dr. Roman Dimitrie, dr. Belciu Gherasim és Bora Martin, elsőosztályú irodafőnök lett Humita Silvia asszony, dr. Munteanu Timotei és Humita Ilic másodosztályú irodafőnök lett Burariu Coriolan, másodosztályú alfőnök lett dr. Pop Ioan és Ciolac Gheorghe, elsőosztályú tisztviselő lett Tirbu Gheorghe, Popovici Tiberiu, Lindemann Péter, Barba Ana, Briz Andrei és Szabó Margit, másodosztályú tisztviselő lett Obadanu Titus Dimitru Sylvia, Petrovici Stefan, Bora Vichentie, Disela Pompiliu, Popa Lucian, Brantiu Nicolae, Selariu Dimitrie, segédhivatainak lett Jiea Ioan, Voda Ioan, Taran Tiberiu és Cioc Alexa. November elsejével előlép elsőosztályú tisztviselővé Pentia Livia, másodosztályú tisztviselővé Zbegan Dimitrie, Január 1-én előlép elsőosztályú osztályfőnökké Montis Augustin, másodosztályú osztályfőnökké Cornea Victor és elsőosztályú irodafőnökké Popovici Valeriu.

Patikák éjjeli szolgálata

SZERDÁN, október 19-én, a szolgálatot beosztás a következő:

- Az I. KERÜLETBEN az Unirii-terén levő Weisz-gyógyszertár.
- A II. KERÜLETBEN a Stefan cel Mare-utcában levő Jahner R.-gyógyszertár.
- A III. KERÜLETBEN a Carol-utcon levő Mária-gyógyszertár.
- A IV. KERÜLETBEN a Preyer-utcában levő Ungvári-gyógyszertár.
- Az V. KERÜLETBEN a Corvin-gyógyszertár és FRATELIAN Panajoth Ernő gyógyszerésztára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

MUSOR:

Szerdán, október 19-én:

APOLLO: Argentinali románc (angol film).

CAPITOL: Az utolsó kalend (német film).

RIVOLI: A sejk (angol film).

SCALA: La Habanera (német film).

Gazdálkodási öltözet

A békehangulat ellenére is hamarosan a legújabb divat lesz. Mint Stockholm-ból jelentik, Svédországban most kísérleteznek az első tökéletes gázvédelmi öltözettel. Ez az öltözet selyemszerű anyagból készült és az az előnye, hogy gázalacra kiegészítve, valóban tetőtől-talpig megvédi viselőjét a gáztámadás esetén. Lehet, hogy nem elég időszerű ez az öltözet, de ezzel is úgy vagyunk, hogy inkább ne legyen szükség rá, de legyen meg, minthogy szükség legyen rá és nélkülözhetik...

A nemzetvédelmi miniszter napjainca a hadsereghez, Ciuperca tábornok nemzetvédelmi miniszter napjainca intézett a hadsereg tagjainak és abban hangsúlyozta, hogy a hadseregben, ismerte a román katonai hűségét és áldozatkészését. Hármass jelszava van az új nemzetvédelmi miniszternek: Munka becsületesség és törvényesség.

Amerika komolyan beszél az európai eseményekbe. Az utóbbi időben mindinkább több jel mutat arra, hogy az amerikai Egyesült-Államok kitartóan kívánják eddigi hivatalos politikájukat és beavatkozni az európai eseményekbe. Az amerikai semlegesítési törvény csak 1939 tavaszán veti el érvényét, de lehet, hogy hamarosan eljut. A New York Herald Tribune amerikai hivatalos körök véleményét közli, amelyek szerint nagyon valószínű, hogy még a kongresszus összehívása előtt sor kerül a semlegesítési törvény módosítására.

LEBONTJÁK AZ EGESZSÉGTENYEN LAKÁSOKAT A KUNZ-TELEPEN. Megírjuk, hogy Temesvárott az egészségügyi ellenőrzés során az eljárást végző orvosok körülbelül kétszáz egészségtelen lakás kiürítését rendelték el. A városi főorvosi hivatal jelentette a polgármesteri hivatalnak, hogy a Kunz-telepen számos lakás egészségi szempontból teljesen tarthatatlan, mert mozsaras és padlásnak kettő helyen épült és javasolt ezeknek a lakásoknak a lebontását. Ezek a szegény emberek, akiknek ezek a kalyibák minden vagyonukat képezik, most aggodalommal várják a város vezetőségének döntését.

Minden oroszok cája — Vladimir nagyherceg. Kőburgban tegnap helyezték örök nyugalomra Cyrill nagyherceget, akiben az emigrációban élő oroszok cárukat tisztelték. A temetés alkalománál Felsőcsépei Carol királyi Djuvara hercege meghatalmazott miniszter képviselte, aki három koszorút helyezett arra. Vladimir nagyherceg, az elhunyt címszózatot intézett az összes fehér oroszokhoz, amelyben bejelentette, hogy átvette édesatyja jogait és az ezzel járó kötelezettségeket. A szózatot rádióban is továbbították.

TEMESVÁR IDEGENFORGALMA. A temesvári szállodákban és penziókban augusztusban összesen 2677 idegen fordult meg és pedig 2383 román állampolgár és 294 külföldi. A külföldiek a következő országokból érkeztek: Amerikából 8, Belgiumból 4, Bulgáriából 3, Csehszlovákiából 29, Angliából 13, Észtországból 1, Franciaországból 8, Németországból 94, Görögországból 1, Olaszországból 8, Jugoszláviából 56, Svédországból 4, Lengyelországból 12, Törökországból 1, Magyarországból 52. A külföldiek foglalkozás szerint a következőképpen oszlanak meg: katonák 1 angol és 1 cseh, tisztviselők 20 német, 2 francia, 23 magyar, 2 bolgár, 3 jugoszláv, 6 cseh és 2 olasz, diákok 2-2 jugoszláv, magyar, német, 1-1 amerikai, lengyel és cseh, kereskedők 16 magyar, 7 cseh, 28 német, 13 jugoszláv, 4-4 angol, lengyel és svéd, 3-3 olasz, francia és belga, 1-1 görög és török, ügyvéd 1 jugoszláv, mérnök 2-2 jugoszláv, cseh és angol, 5 német, 3 magyar, 1-1 amerikai és lengyel, orvos 2 jugoszláv, 1-1 magyar és francia, 3 német. A többi külföldi mind más foglalkozású volt. Az augusztusban Temesvárott megfordult 2677 idegen közül 2620 idegen öt, 46 tizenöt, 5 huszonegy, 5 harminc napig, 1 pedig harminc napon túl tartózkodott a városban.

Schuschniggot mégis bíróság elé állítják

Saját titkára tesz ellene terhelő vallomást

A Daily Herald című angol lap jelentése szerint Schuschnigg volt osztrák kancellár mégis bíróság elé kerül. A lap értesülése szerint Schuschniggot a jövő hónapban állítják vádlottként a bécsi törvényszék elé.

Az ügyben a koronatanu von Fröhlchschtal báró, Schuschnigg volt titkára lesz, aki különben pályafutását kizárólag a

volt kancellárnak köszönheti.

A lap értesülése szerint a volt titkárnak egy február tizenkilencedikéről kelteztet levél van a kezében, amelyben Schuschnigg állítólag bejelentette, hogy az erőszaknak engedve utazik Berchtesgadenbe.

E levél alapján Schuschnigg hazaárulással vádolva kerül a vádlottak padjára.

Korunk nagyjai

Műhelytitkokat árul el nemrég egy amerikai filmgyár reklámfőnöke. Érdekes nyilatkozatában elmondotta, hogy melyek a sztárgyártás titkai, hogyan készülnek azok az eljövendő világnagyvadások, akiket egy szép napon azután istennökként üdvözlő a világ. A sztárgyártás első titka az, hogy a népszerűség megelőzze a tehetséget, ha egyáltalában szó lehet arról, hogy tehetséggel rendelkezik a jövődobbel csillag. Ebből az üzleti megfontolásból kiindulva tehát a propaganda vezérkara már jöveve gondoskodik arról, hogy a lendő sztár még filmjének megjelenése előtt közismert személyiség és ünnepléni nagyság legyen, akinek hírességét filmjei már csak öregbíthetik. Ecélből tehát a hírnévvégécek hónapok alá kapják az árut és városról-városra járnak vele, hogy a tömeggel megünnepeltessék. Erkezés a repülőgépen, fogadtatás a megjelenik a polgármester, a város két lezsebb nője és egy fuvósbanda. A dialmenetet is természetesen megszerveztek, az utszélen az elmaradhatatlan fehérbe öltözött leánykák állnak, akiknél bérlet szakadatlanul rajongnak kiabálnak és az átalányban vett virágokkal eszölk be az utat. Természetesen szorgalmasan dolgoznak az ugyan csak megfízett fényképezés is. Le fényképezik az utólréhetetlen, mikor meglátogatja a színházat, a szerkesztőséget, a tejközpontot, a városi szemétteltelepet, egy ilyen búbjáng ugyanis minden íránt érdeklődik, ami csak utjába akad. Hasonlóan sorra kerülnek a város legjobb vendéglői is, majd autogramírás és szépségnap következik, amelyet az irodalmi és művészi kiválóságok rendeznek, a kalapások, szabók, illatszerek és rövidárusok tevékeny közbejvetelével, akik a kölcsönös reklám alap-

ján propagálják a művészno szépségét és tehetségét. Utolsó számként marad végül a rádió, amelynek bemozdója meghatottságtól reszketeg hangon számol be a világraszóló jelentőségű látogatásról és bezáró eposzt zeng a magas vendég mindennemű erényeiről. Így száguldoznak ök városról-városra és mife a kulturazzta véget ért, új sztár jött a világra anélkül, hogy egyetlenegyszer is megismerte volna képességeit a közönség a filmen.

Ime a nagyság titka, hogy a sztárokat gyártják a népszerűség futószallagján. Síp, dob és reklámscindaratta is megtesz tehát szükség esetén, nem kell hit, tudás, küzdő elmélyülés a művészi érvényesüléshez. Hol van egy Susanne Despres, egy Duse, egy Sara Bernhardt, egy Jászai Mari alakítása hol van az a szellem, amely valaha az érzelmeik legnemesebb régióba emelte a színházba járó közönséget? Elmúlt, eltűnt, mint annyi hajdani szépség. Pedig éppen a filmeknél óriási elterjedtségénél és közönségénél fogva megvala hatalmas, lehetősége hozzá, hogy csakis igazi nagyságokat szerepeltessen szappanmódjára gyártott, glicerinkönyves, bábmossolygós tehetségtánczok helyett Szomorú perspektívákat nyit meg számunkra ez a lelepezés, hogyan készült mesterségesen a művészi hírnév, hiedgen kiagyalt és megvásárolt népszerűsítéssel, megvásárolt rezesbandákkal megvásárolt fehérruhás lányokkal és megvásárolt talmi lelkesedéssel. Tragikum az egész művészi kultura szempontjából, hogy a reklám csempészlobogója alatt tehetségtelenek lehetnek sztárok korunk művészi nagyjai, akik a képesesség igazi aranya helyett hamis bankóval szédítik a közönséget. (—)

A PÉKEK KIMUTATÁST KÉSZÍTENEK FELÉVI FORGALMUKRÓL. A temesvári pékmesterek a pénzügyigazgatóságtól legutóbb felszólítást kaptak, hogy készítsenek pontos kimutatást a legutóbbi hat hónap alatti lisztforgalmukról. A kimutatás az 1938 április 1-től szeptember 30-ig terjedő időre szól. A kimutatásnak fel kell tüntetni, hogy április 1-én mennyi volt a lisztkészletük és azóta a származási hely megjelölésével mennyit vásároltak. Ki kell mutatni továbbá, hogy a hat hónap alatt a lisztmennyiséget hogyan használták fel nevezetesen mennyi — fehér, félbarna és barna — kenyeret, franzellát, kiflit, zsemlyét és egyéb pékárukat készítettek és hogy szeptember 30-án mennyi lisztjük maradt. A kimutatásnak ki kell terjeszkednie arra is, hogy az elmúlt hat hónap alatt mennyi és milyen címletű kenyérbélyegyet kaptak és abból mennyit használtak föl. A pékeknek a pénzügyigazgatóság által kívánt kimutatást három napon belül kell elkészíteni.

IDŐJÁRÁS. Tegnap tovább tartott a napsütés. Délután négy óraker a hőmérő husz fok melegezt mutatott. Várható időjárás mára: túlyomóan derülés, gyenge délkeleti szél, a nappali hőmérséklet emelkedik, reggel és este a hegyek között köd lehetséges.

HALÁLOS SZERENCSÉTLENSÉG AZ ECETGYÁRBAN. A múlt év októberében a billéji ecetgyárban, amely Steiner Vendel és Steiner Péter tulajdona, halálos kimeneteli szerencsétlenség történt. Hegyi Vilmos munkás létra segítségével leszállott egy három méter magas ecettartányba, hogy azt kitisztítsa. A tartányban összegyűlt gázoktól azonban elvesztette eszméletét és rövidesen meghalt. Az ügyészség a gyár tulajdonosai ellen gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat. A temesvári törvényszék Catalina-Toma-tanácsa tegnap tárgyalta ezt az ügyet és az ítélet kihirdetését október 25-re tűzte ki.

Börzsikegyesség... ekréma... másnemű bőrbajok ellen is ezenül csak HIRISAN-PASZTA (Hirisan-Ges Leipzig). Ott is segít, ahol minden más szer felmondta a szolgálatot. Tubusok 44 és 84 leltában gyógyszerárakban és drogériákban

Képv.: Mr. G. HIETSCH, Sibiu

Opera az északi sarkon

Kisső különösen hangzik, de így van. A moszkvai opera tagjai ugyancsak elhatározták, hogy vándorutra indulnak, amelynek végső célja az északi sark. Itt kívánják operaelőadásokat rendezni. Nemsokára tehát az északi sarkvidék metsző hidegében hangzanak fel azok az áriák, amelyek a melegebb éghajlatok zenekedvelőit már régen meghódították. Képzeljük, mennyire fognak örülni a derék esz-kimók!

— Francois de Poncet bucsukihallgatáson Hitlerrel. Francois de Poncet eddigi berlini francia nagykövet tegnap délután repülőgépen Berchtesgadenbe utazott, hogy bucsukihallgatáson jelenjék meg Hitler vezérkancellárnál. Hitler erre az alkalomra külön repülőgépet bocsátott a nagykövet rendelkezésére. Párisban meglegedést váltott ki, hogy Rómában hozzájárultak Francois de Poncetnek római francia nagykövetté való kinevezéséhez.

— Válságos a török államfő állapota. Isztambulból jelentik, hogy Kemál Attatürk török köztársasági elnök állapotában beállott a válság. A halál minden pillanatban bekövetkezhetik. Kemál Attatürk hat hónap óta a leg súlyosabb májbetegben szenved. Utódjánál első helyen Dzselaal jelenlegi miniszterelnököt emlegetik.

— Letartóztattak egy volt államtitkárt a kisajátítási panama során. Bucarestben tegnap az ifjovi vizsgálóbíró letartóztatási végzést hirdetett ki Fianu Ion ellen, aki földművelésügyi államtitkár volt és a földművelésügyi miniszteriumban most is mint igazgató működött.

— A kínaiak kiűrték Hankeut. Sanghaji jelentések szerint a kínai Vörös Kereszt szervezet utasítást kapott, hogy hagyja el Hankeu városát, amiből arra következtetnek, hogy a kínaiak megkezdik a város kiűrtését. Általában az a vélemény alakult ki, hogy Kanton még tilzenőt napig tarthatja magát a japán ostrommal szemben és csak ezután lehet Hankeu elestére számítani.

— Meggyilkoltak egy gyarmati főtisztviselőt. A párisi Liberté közlése szerint Madagaszkáron meggyilkolták Montengardn gyarmati főtisztviselőt. A gyilkosság körülményei ismeretlenek. A gyarmatiügyi miniszteriumban az esetre vonatkozólag megtagadtak minden felvilágosítást, azonban a gyilkosság megtörténtét nem cáfolták.

* KARINTHY FRIGYES: TANÁR UR KÉREM. A nemrég elhunyt kitünő írónak diákok és felnőttek számára örökös élvezetes és maradandó értékű műve: Tanár ur kérem, most új kiadásban jelent meg az Athenaeum könyvkiadónál. Az új kiadás is Vértes Marcell rajzával készült. Az iskolai kérés, a jó tanuló és a rossz tanuló, a dolgozati izgalom, a vizsgák, a puskák és a bukások stb. stb. vanulnak fel ebben a pompás kötetben. Karinty: Tanár ur kérem új kiadása csinos borítóval és félévazonkötésben 86 lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj.

HOL VANNAK A SZEPLŐK?

— Azt hallottam, hogy a szeplők elmúlnak, ha az ember uborkát eszik. Igaz ez, doktor bácsi?

— Igaz, Mancika. De csak akkor, ha a szeplők egy bizonyos meghatározott helyen vannak.

— Hol?

— Az uborkán.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, kik drága anyánkat

özv. Schedivetz Györgyné-t

utolsó utjára elkísérték és vigasztal szavaikkal, koszoru- és virágküldeményeikkel kegyeletüket lerótták — ezuton mond halás köszönetet

a gyászoló családnak

„Nagy-Bécs“ lakossága

Berlinből jelentik: Egy német birodalmi törvény alapján Bécs városának területét 97 környező községgel kiegészítették, s az új agglomerációt Nagy-Bécsnek nevezték el. Nagy-Bécsnek az eddigi 21 kerület helyett 26 kerülete van és lakossága a beolvasztott 213.000 személlyel 2.087.000-re emelkedett. Ilyen körülmények között Bécs területileg a német birodalom legnagyobb városa és egyáltalában a világ területre nézve hatodik városa.

Mozdonyvezetők zászlószentelési ünnepe. A temesvári mozdonyvezetők egyesülete vasárnap október 23-án rendezte új zászlójának felszentelési ünnepélyét. Az egyesület vezetője tegnap Marta Alexandru dr. királyi helytartót meghívta az ünnepségre.

Régi jogaikba való visszahelyezését kérik a kéményseprők. Erdély és a Bánság kéményseprőmesterei és munkásai Kolozsvárra nagygyűlést tartottak, amelyen mintegy ötszázan vettek részt. A közgyűlést Darida Mihály, az erdélyi kéményseprők szövetségének elnöke nyitotta meg. Kifejtette, hogy a közgazgatási törvényhozás értelmezése következtében az egyes erdélyi városok olyan szabályrendeletet dolgoztak ki, amelynek következtében a kéményseprő ipar gyakorlását a városok monopolizálták. A kéményseprők ezeknek a szabályrendeleteknek hatálytalanságát kérik, hogy jogaikba visszahelyeztessenek. A közgyűlés a kéményseprőkre vonatkozó városi szabályzatnak az 1884. évi ipartörvény értelmében való módosítását követelték. Ezután megválasztották a vezetőséget. Elnök újból Darida Mihály lett.

FŐZÉS KÖZBEN A NYITOTT TÜZHELYRE ESETT. Lunkavica szörény megyei községben Raiescu Elena hatvanöt esztendő asszony, aki régóta szívbeteg és szenvedett, főzés közben rosszul lett és a nyitott tűzhelyre esett. A szerencsétlen asszony olyan súlyos égési sebekezt szenvedett, hogy nemskára meghiált.

RENDŐRSÉGI ÁTTELÉZÉSEK. A temesvári rendőrség a következő áthelyezések voltak: Vítian Iacob kommisszárius, a népesedési hivatal eddigi főnökét Gyulaférvárra helyezték át, helyét Balea Aurel volt kveszturári tífkar foglalja el. Rhode Alexandru kommisszárius Turnu Măgurelebe helyezték. Helyébe a gyárvarosi rendőrség élére Mustetiu Coriolan kommisszárius kerül, aki jelenleg a józsefvárosi kerületi rendőrség ügyeit vezette. Mustetiu kommisszárius helyébe a józsefvárosi rendőrség élére Popovici Misu erzsébetvárosi kommisszárius kerül, míg az ő eddigi helyét Glăjjaru Ioan kommisszárius, a bünygyi osztály referense foglalja el. Változás történt továbbá az utlevélosztály vezetésében is, amennyiben Adamovici Petru kommisszárius, az utlevélosztály éléről a közlekedési ügyosztály élére kerül Mihnea Pavel kommisszárius helyébe, aki mint ismeretes, betegsábradságra távozott, majd annak letelte után nyugállományba kerül. Az utlevélosztály vezetését Velici Coriolan kommisszárius intézi. A rendőrség tisztikarában még további áthelyezések várhatók s egyúttal sor kerül a más városokból Temesvárra áthelyezett rendőrségek beosztása is. Coti Ionel, aki a bünygyi osztályon teljesített szolgálatot, rendelkezési állományba helyezték.

HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Gradinaru Persida született Vasin hatvanöt éves, Fekete István hetvenhat éves nyugdíjas, Plan Károly nyolcvanhat éves magánzó, Koosis Anna született Kutny harminchat éves.

ELEK-pensió

BUDAPEST VIII., Rákóczi-ut 9. Tel. 14-21-02
pendantja VIII., Rákóczi-ut 30. Tel. 33-20-12

Központi felvételi, kényelmes utcai
szobák, kitűnő ellátás, diétás is.
Pensió 5 p. tot.

Ubrik Borbála

Ubrik Borbála egy szerencsétlen életű lengyel apáca volt. Ötven-hatvan esztendő előtt füzetes regényeket írtak róla, amelyeket az érzékeny lelkű emberek borzadva olvastak. Ubrik Borbála ellenkezésbe került kolostorának többi apácájával. Egyes historiások úgy tudják, hogy fegyveres őröket követett el, mások szerint nem akart résztvenni társnőinek titkos éjszakai dorbézolásában. Mindkét irányú krónikás azonban a folytatásban megjegyzi abban, hogy Ubrik Borbálát többi társnőjét cellába zárták, befalazták és csak egy kis rácsos nyílást hagytak, amelyen keresztül a fogoly levegőt kapott és amelyen némi kegyeret és vizet nyújtottak neki. Később a hatóságok tudomást szereztek az esetről és Ubrik Borbálát, akinek arca olyan haloványvá vált, akár a fal, kiszabadították.

A mai kor gyermekei közül csak kevesen ismerik Ubrik Borbála szörnyű történetét. Ismeri azonban jól az alant szereplő festő és nagyvállalkozó. Kettőjük-ről elmondok egy remek történetet, melynek tulajdonképpen főszereplője Ubrik Borbála.

A festő Ecsetházi Kézmér — akinek nem ez a valódi neve éppen úgy, mint ahogyan Korongos Teofil nagyvállalkozó sem lép élénk ezuttal igazi néven — az Erzsébetváros egy üvegtető padlasműtermében alkotja képeit. A műterembe állított be egy napot Korongos Teofil.

— Nézza, mester — mondotta — szeretném megfesteni a feleségem arcképét.

— Allok rendelkezésére — felelte a művész — méltóztassék meghatározni, hogy a nagyságos asszony idején-e modellt ülni, vagy pedig önméket fessek meg a képet.

— Egyik megoldás sem jó. A feleségemet szeretném meglepni a képpel a születésnapján. Hoztam itt róla hat különböző fényképet. Ezenkívül meghívom önt egy héten keresztül az újságíró-klubba vacsorára. Ott leszek naponta a feleségemmel. Ön a szomszédasztalnál vacsorázik az én számlámra és közben alkalma lesz megfigyelni a feleségemet.

— Rendben van — szólta a festő, — így is megcsinálhatom a képet.

Megállapodtak ötezer lei tiszteletdíjban és a festőművész nekifogott a munkának. Két hét múlva elkészült a kép. Korongos Teofil, amikor a képet megpillantotta, meglepetésében majdnem felkiáltott. Olyan élethű volt a portré, mint ha a felesége személyesen állana előtte. Azonban megelégedését nem mutatta. Sőt úgy tett, mintha a kép nem tetszene neki.

— Nohát, — ócsárolta a festményt, —

bizony nem nagyon lehet ráismerni a feleségemre. Olyan halovány és becsott az arca, akár Ubrik Borbáláé a zárdabörtönben. Amde ha már a művész ur fáradt, nem akarom a képet a nyakán hagyni és átveszem. Bár természetesen fogja találni, hogy a nem sikerült képért nem adhatok ötezer leit, hanem legfeljebb harmat.

Gondolta, miért ne takarítson meg kétezer leit? Azonban csalódott. A festő nem ment bele a dologba. Korongos Teofil eltávozott. Meg volt róla győződve, hogy Ecsetházi Kézmér egy-két nap múlva felkeresi és belegegyezik az alkuba.

Nagy volt azonban Korongos meglepetése, amikor másnap a fűtőn korzózott. Az egyik üzlet kirakata előtt tizenöt-husz ember bámult egy kitett képet. A kép egy nő arckép volt. Az arc előtt keresztbe festett rozsdás vasrudak jeleztek, hogy a lefestett asszony fogoly. A kép alatt ott diszlett különben a magyarázó cím: Ubrik Borbála.

Korongos Teofilban elhűlt a vér. Az Ubrik Borbála című kép modellje saját felesége volt. Ezt felismerték a bámulók is, mert hallotta, amint egymásnak süttögték Korongosné nevét. Örült, hogy őt magát nem vették észre és gyorsan elscimfordált. Rohant a festőhöz és lihegett.

— Uram, mit csinált velem és a feleségemmel? Mindenki rólunk fog beszélni.

— Miért? — csodálkozott Ecsetházi — hiszen a kép nem hasonlít a nagyságos asszonyra! Az a kép Ubrik Borbála!

— Akár hasonlít, akár nem — toporzékkolt Korongos, — a képet akarom. Itt van a kikötött ötezer lei.

Ecsetházi öt perc múlva Korongos költségén taxin hozta a műterembe a képet és átadta az ott várakozó megrendelőnek.

— Tessék a kép. Kérem a pénzt.

— De uram, nekem rács nélkül kell a kép.

— Lehet. De a rács felfestéséért és el-távolításáért külön ezer lei jár.

Korongos dühösen csapta az asztalra a hatodik ezret a már letett öt darab mellé.

Ecsetházi Kézmér pedig fogott egy szivacsot, vízbe mártotta és a vizes szivacs-csal kétszer-háromszor keresztülment a képen. A rács volt és eltűnt. Ugyanis vízfestékkel mázolta az arcképet.

Igy szerepelt Temesvárott Ubrik Borbála, néhány évtizeddel a halála után.

KÓRÓ PAL.

Rádió

SZERDA, OKTÓBER 19.

BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés, 13.10: Déli hangverseny, Közbesporthírek. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 16: Előadás. 19: Időszaki anyagok. 19.15: Lemezek. 20.10: Előadás. 20.25: Rádiózenekar. 21.30: Alexander Theodorescu hegyművész, Schubert: D-dur szonáta Wagner: A nürnbergi mesterdalnoka. Heuberger: Bécsi dallam. 22: Hírek. 22.20: Jean Moscoloni Ionel Fernic román énekes. 22.45: Vendégüljön zene. Műsorszervezők külföldre németül franciául.

BUDAPEST I. 7.45: Torna. Utána Gramofon 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó közvetítése. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.20: Pontóidőjelzés. 14.30: Az 1. honvédegyezmény zenekara. 15.45: Pontos időjelzés. 18: Liszt Ferenc Társaság pályázatán díjazott művek bemutatása. 18.30: Híres botanikusok. Előadás. 19: Cigányzenekar. 20: Hírek. 20.25: A rádió szalonzenekar. 21.10: A dolovai nábob leánya. Szimf. 23: Hírek. 23.40: Cigányzene. 1.05: Hírek.

BUDAPEST II. 7.55: Cigányzene. 9: Hírek. 9.25: Táncclemezek. 10.30: Cigányzene.

BÉCS. 1: Déli zene Gráčból. 3.10: Hanglemezek. 5: Vidám délután zenével és dalokkal. 7.20: Könnyű hanglemezek. 10.20: Zenés hangjáték Savoyai Jenő hercegről. 11.30: Könnyű bécsi zene.

BELGRÁD. 1: Szórakoztató zene. 2.10: Népdalok. 9: Vidám óra. 10: Orosz románok. 9.30: Gramofon.

MILÁNÓ. 1.30: Gramofon. 7.30: Könnyű zene. 10: Szimfonikus hangverseny. 12.45: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 20.

BUCURESTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés, 13.10: Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofonlemez. 15: Hírek. 17.45: Előadás. 19: Időszaki anyag. 19.17: Táncclemezek. 20: Felolvasás. 20.15: Balalajka-zene. 20.40: Niculescu-Basu énekes hangversenyének közvetítése. 21: Felolvasás. 21.15: A Filharmonikusok hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében Gramofonlemez. Majd: Hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána Gramofon 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó közvetítése. 13.05 Zongora- és gordonkaszámok. 13.30 Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 16: Árfolyam hírek. 17.45: Őszi magyar asztal előadás. 16.45: Pontos időjelzés. 18: Berthe de Vigier régi francia és svájci daloka énekel a magyar-svájci művészcsoport részében. 18.30: Medvevadász, felolvasás. 19: A rádió szalonzenekara. 20: Gazdáknek. 20.30: Hírek. 20.40: Cigányzene. 21.30: Alpesi vihar. Rádiódrama. 22.10: Hírek. 22.35: Operaházi Zenekar. 23.30: Hírek angol és francia nyelven. 23.45: Előadás német nyelven. 24.10: Jazz. 1.05: Hírek.

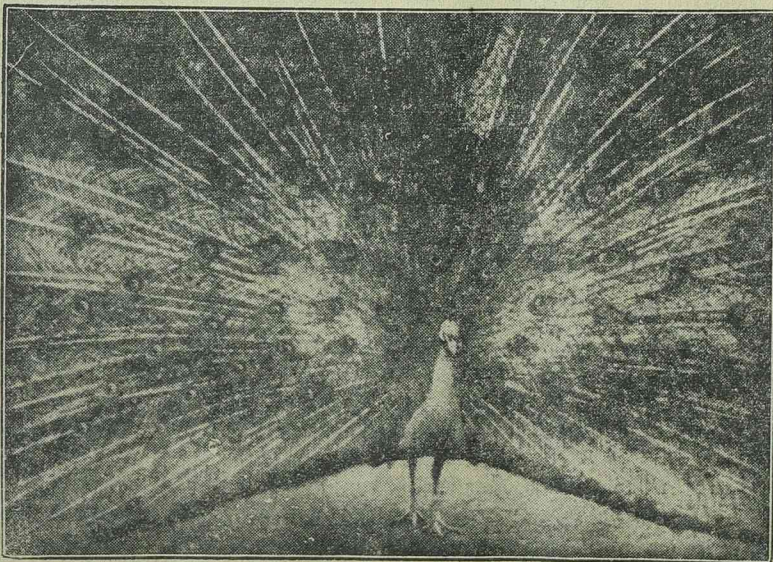
BÉCS. 3.10: Szórakoztató zene. 5: Könnyű délután, hangverseny. 8.10: Októberi dalok. 9.10: Októberi képek.

BUDAPEST II. 8: Táncclemezek. 9: Hírek. 9.20: Operatársulatok.

BELGRÁD. 1: Gramofon. 6.20: Dalok. 7: Könnyű zene. 9: Népzene. 9.30: Szimfonikus hangverseny. 11.15: Táncczene.

MILÁNÓ. 1.30: Szórakoztató zene. 6.15: Énekszámok. 9.40: Csellóhangverseny.

VARSÓ. 4.30: Hanglemezek. 5.35: Zongora és hegedű. 8: Könnyű zene. 10: Rádiózenekar. 12: Páderyvszki-művekből összeállított hangverseny.

Egy him-páva teljes díszben. Az emberi társadalomtól és az állatok nagy részétől eltérően a páváknál nem a nő, hanem a him viseli a díszesebb ruházatot. (UFA-felvétel.)

KÖZGAZDASÁG

A város főbb utvonalainak kiépítése és kövezése

A mérnöki hivatal megvalósítja programját

Városi mérnöki hivatal gyors ütem-lyegysízk végrehajtani a tervbe-különböző utépítéseket. A Gyárván-utca újrajépítik a Barnu-utca uttes-En az utca a Tache Jonescu-körut-átása és

Egyenes ut a Belvárosból a Gyárvárosba.

Józsefvárosban most fejezték be a városból a pályaudvar felé haladó utca folytatásaként a Garli-ut kö-ését. Ugyancsak a Józsefvárosban kezdték a Küttl-tér és a józsefvá-

rosi katolikus templom közötti Berthe-ot-körut átépítését. Az uttest kétol- dalán levő puszta és poros fűdsáv el- tünik, mert kétoldalt közvetlenül a jár- da mellé kerül egy-egy kocsiút,

a közepén pedig parksávot te- remtenek.

A Belvárosban a Regele Ferdinand-kör- utról kezdődőleg egészen a Diaconovic Loga-körutig terjedően most kezdtek meg a Carmen Sylva-utca kövezését és aszfaltozását.

Súlyos gazdasági problémák várnak megoldásra Csehszországban a szudetanémet területek elcsatolása következtében

A szudetanémet területeknek Né- mország javára történt átengedése- n érdekes, új helyzet elé állítja az ország gazdasági és ipari életét. A tárgyalások, melyek a függő ügyek lehetőleg gyors rendezését célozzák, a folyamatban vannak.

A Böhmische Escomptbank und Kreditanstalt A.-G. fiókhálózatának mintegy 40 százalékát elveszíti, de a banki érdekeltségei teljesen érintetlenek maradnak. A Böhmische Union- banknál igen érdekesen alakul a hely- zet. Itten a bankfiókhálózatot nem ér- telmesen veszteség, de súlyos problé- mát okoz az intézet egyik legnagyobb vállalatának, a Zetlicke Kaolinmü- nek ügye. Ez az iparvállalat ugyanis szudetanémet területen van. A Zivnostenska Banka elnöke, Berlin- n a szudetanémet területre kerülő fi- lialcióinak, valamint a reichenber- g és karlsbadi fiókok átadásának ügyéről tárgyalt. A Zivnostenska banka fiókjait és affiliációit, mint- kerre a tárgyalások jelenlegi állásából

következtetni lehet, minden valószí- nűség szerint a Dresdner Bank veszi át.

Ipari téren egészen nagyszabású változásokat eredményezett a terület- változás. Legelőször is a cseh cellu- lóze- s papíripar van e tekintetben ér- dekelve, melynek gyárai javarészt a szudetanémet területen fekszenek. Papírhi- ánytól tartanak, melyet csak fokozott import révén lehetne megszüntetni.

Ma még problematikus a régi Cseh- szlovákia egyik legnagyobb iparvállalatának, az Aussiger Chemische Verein-nek sorsa is. A nagy vegy- szeti konszern üzemének és érdekel- ségeinek túlnyomóan nagyobb része a csehtől elkapesolt területen feks- zik, de a vállalat székhelye Prágá- ban van s Csehszország belsejében is jelentékeny üzemek működnek. A legvalószínűbb megoldás az, hogy a vállalatot két önálló részre osztják s a jövőben két, egymástól független német, illetve cseh vállalat létesül az üzemek átvételére.

Megjelent Irinyi Sándor pénz- ügyi almanachja. Irinyi Sándor, volt városi gazdasági tanácsos, a pénz- és adóügyek elsősorban ismerője, újból kiadta pénzügyi almanachját amely- nek első két kiadása nagy erkölcsi sik- kert jelentett. A naptári részen kívül az almanach tartalmazza az összes adók és illetékek ismertetését, szak- szerű és mégis könnyen érthető mó- don, hogy annak a laikus is hasznát veheti, azonkívül közli az érvényben lévő postafarifát. Az almanach arány- lag kis terjedelme ellenére mindent összefoglal, amit az adók és illetékek terén tudni kell amiért is hézagpótló szerepet tölt be.

Szilárdabb a bucarestii tőzsde. A bucarestii tőzsdén a tíz napi kedvet- len hangulatot tegnap szilárdabb ár- folyamok váltották fel. Az áremelke- dések kiterjedtek úgy a részvény-, mint a kötvénypiacra.

KOMPENZÁCIÓS ÉS DEVIZÁRFO- LYAMOK. A kompenzációs árfolyamok tovább emelkednek. A harminc százalé- kos kvóta minden országból való beho- zatalra fontonként 1260—1270, a husz szá- zalékos angol font 1205—1210, a negyven százalékos 1000—1010, a harminc százalé- kos belga kvóta fontárfolyama 1135, a B- listás font 940, a B-listás gyarmati font 1010—1015, a minden országra jogosító kompenzációs font 1040—1050. A gabona- export kissé fellendült és naponta ezer vagonot tesz ki. A kivitt gabona legna- gyobb része tengeri, míg a buzakivittel továbbra is szűk keretű közút mozog. A cseh korona árfolyama tegnap 4,35 volt lánghuló irányzat mellett.

AZ UTOLSÓ HET IDŐJÁRÁSA KED- VEZŐ VOLT A BORTERMES SZEM- PONTJÁBÓL. Az utolsó napok meleg és napos időjárása rendkívül kedvezően hatott a szőlők fejlődésére. Míg az első szőlők cukortartalma oly csekély volt, hogy Máriaföldön csak 9 málígános bor- ra számítottak, az utóbb szüretelt szőlők- ből már 11 málígános jöminőségű bort lehet kapni. A mennyiség is valamivel nagyobb, mint várták és így a máriföldi borvidék termése az idén 80—90,000 hekto- liter között fog mozogni. Az új bor árai még nem alakultak ki, a siksági borokban szórványos kétések literenként négy lei körül jöttek létre vagonfételben, adómen- tesen a termelőnél. Az idén ennél fogva jobb borárakkal kell számolni, mint a tavalyi borárak.

Aerodinamikus vonatok Temes- vár s Bucuresi között. A vasut vezér- igazgatósága elhatározta, hogy a több fontosabb vasutvonalon a külföld min- tájára aerodinamikus vonatokat hely- zez forgalomba. Temesvár és Bucu- resti között november elsején indítják el az első aerodinamikus vonatot s en- nek a járatát két hónap alatt fokoza- tosan kiépítik. A vasutak vezérigazga- tósága reméli, hogy aerodinamikus vo- natok bevezetése révén gyorsabbá és olcsóbbá teszi a vasúti forgalmat. Az aerodinamikus (motorvonatok) eddig is minden tekintetben beváltak a mel- lék vasutvonalakon.

HIVATALOS DEVIZÁRFOLYA- MOK. Egyiptomi font 690—700,35; holland forint 75,40—76,40; drachma 0,99—1,05. —1—107; német márka 38—39; belgas 28,67—24,01; pengő 25, 26,50—27; török font 82—83; angol font 683—688; olasz lira 7,172; norvég korona 33,81—34,36; cseh korona 4,77—4,89; leva 1,24—1,30; pa- lesztinai font 673,44—683,79; svájci frank 31,60—32,69; dinár 2,898—3,05; dollár 140,97 —142,14. Az első árfolyam a vételt, a má- sik az eladást jelenti. Az árfolyamokban bentfoglalhatik a 38 százalékos felár is.

A romániai bankbetétek fejlődése. Bankéletünk fejlődésének utóbbi tíz esztendejét három időszakra oszthat- juk fel. Az első időszak 1927—1930-ig a válság előtti időszak, a második 1930-tól 1934-ig, a válság és az adó- ságrendezés korszaka és 1934-től 1937-ig a konverzió utáni időszak. Az első időszakban a tőkepiac állandóan növekvő tőkeszükséglete kényszerítette a bankokat betétállományuk növelésé- re, melyet sikerült is keresztülvizet- niük, kamattérítések állandó emelése mellett. Az 1927-es 25,15 milliárdos betétállomány 1930-ban 35,1 milliárdra emelkedik. A második korszakban a betétek esése rohamos. Már 1931-ben 17,36 milliárd lej a betétek összege, míg 1935-ben ezen összeg 10,83 mil- liárd leire eszken. A visszafize- tési áramlat 1934-ben zajlott le és az 1935. évben folytatódik ben zajlott le és 1935-ben folytatódik a betétek lebonyolítása. Egyidejűleg kezdődik az újabb hitelkereslet, 1936- ban a betétek összege 12 milliárd lej- re emelkedik 1937-ben újabb erő- csökkenés 7,8 milliárd lejre. Ez a csökkenés csak látszólagos. A Nem- zeti Bank intézkedése szerint 1937 végén a bankok folyószámla-hitele- zőiket mérlegeikben nem tüntethetik fel mint „betéteket”. A bankok ide- gen pénzei, a hitelezők emelkedését és a betétek csökkenését tekintetbe- vé, 1937-ben is emelkedő irányzatnak. Az 1938. évben melyről statisztikai adatok még nem állanak rendelkezé- sre, a bankbetétek végeredményben csökkentek.

TERMÉNYPIAC.

A bányási gabonapiacra úgy a buza, mint a tengeri irányzata lánghuló és a ke- reslet is gyenge. A piaci árak a követke- zők: Buza 78 kilogramos 380 lei, tengeri 380 lei, új tengeri ok- tóberi szállításra 230, novemberi szállítá- sra 225, zab 480, új lenese 500, takarmány- árpa 330 tavaszi árpa 400, korpa 270 lei, bányási repce 580, káposzta repce 600, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százállónként. Az új lóheremag 20 lei, lucernamag 45 lei napraforgómag 480, tökmag 750 lei.

Szabályszerű közlekedés!

Féltétlenül megfelelni ennek az előírásnak járműve. ha ellátja BOSCH utjelzővel és BOSCH- Stop hátsólámpával, valamint a többi BOSCH felszereléssel, amelyek tökéletes biztonságot nyújtanak. BOSCH gyártmányú az összes szaküzletben kapható!

BOSCH

A MEGBIZHATÓ FELSZERELÉS MINDEN GÉPJÁRMŰ SZÁMÁRA
LEONIDA & Co. Bucuresti és fiókjai
BOSCH SERVICE: Leonida & Co. Bucuresti
Soc. Acumulatori, Timișoara
H. Bank, Braşov
Muller & Lorenz, Sibiu

Must nem kapható a város terüle- tén. Javában folyik a szüret és más években ilyenkor mindenfelé lehetett édes mustot kapni. Megtudtuk hogy a városi vám közegyei utasítást kap- tak, hogy ne engedjék meg mustnak a város területére történő behozatalt. Egyelőre a mustbehozatal eltiltásának okait nem ismerjük.

SPORT

Félmillió bevétele a bucarestii derbin.

Bucurestiben a Venus—Rapid der- bimérkőzést 9600 fizető néző nézte vé- gig. Ennek következtében nem is le- het csodálni hogy a mérkőzés bevéte- le nem kevesebb, mint 550.000 lei volt.

ÚJ ROMÁN REKORD A KALAPÁCSVETÉSBEN

A Kolozsvári Atlétikai Klub idényzáró atlétikai versenyt rendezett, amely- nek kiemelkedő eseménye Bró György (KAC) 46,17 méteres dobása, mellyel új rekordot állított fel a kalapácsvetésben. Indult a versenyen a temesvári Electrical versenyzője, Fábik, aki 11,75 méteres do- básával a súlydobásban a második helyet szerezte meg.

ÚJ VILÁGREKORD A GERELYVETÉSBEN

Helsinki jelentések szerint Nikkanen, a híres finn versenyző a gerelyvetésben 78,80 méteres dobással új világrekordot állított fel.

Rekord-nézőszám a CAMT—CAO-mérkőzésen.

B-liga viszonylatban nézőszám-re- kordról írhatunk a CAMT—CAO- mérkőzéssel kapcsolatban. A két csa- pat vasárnap délelőtti bajnoki mérkő- zését 750 fizető néző nézte végig. Hi- ába, ismét igazolódott a régi tétel: jó sportnak van közönsége.

Köszönetnyilvánítás!

Szeretném Murgu László főker- tész urnak ezuton is hálámat ki- fejezni azért a szép kertért, amelyet kiváló esztétikai érzésével és pél- dätlan színérezékével nekem alkotott. Mindazok figyelmébe ajánlom a leg- melegebben, akik maguknak keretet vagy parkot akarnak csinálni. Meg- vagyok róla győződve, hogy évti- zedes gyakorlatával a legkényesebb igényeket is ki tudja elégíteni.

Friedrich Endre
okl. gépészmérnök.

APRÓHIRDETÉSEK

Az este hat óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4, II. kerület: Iamás-trafik, Piața Badea Carjan 8 — Kardos-trafik, Piața Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobanților 2. — Harmadik kerület: Heilenbein-trafik, Piața Lahovari

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094 sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árak a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő-s gyógyhely hirdetése szavankint egy lei. Házasság és Levelezés rovatban szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés fiz. szó. Az apróhirdetés díja előre fizetendő.

Apróhirdetéseket felvesz: Negyedik kerület: March-trafik, Piața Küttl — Nógrády-trafik, Tivoli mellett — Olariu-trafik, Piața Dragalina 6. Telefon 45-06 — Vittek-trafik, Bulev. Carol 54. — Galoczy-trafik, Strada Brătianu 15 a. Telefon 45-13

Adás-vétel

VADASZ-UHU

1 1/2 éves, eladó. Cím a kiadóban. (2570)

Új modern ház

a tanítóképző mellett három parkettás szobával, előszobával, folyosóval, fürdőszobával, konyhával, élelmiszerkamrával és pincével, vízvezetékekkel, villannyal, telefonnal, rádiófelszereléssel és a kapu automatikus felnyitására szolgáló berendezéssel, olcsón eladó. Információt: Környárszéki épület, III. em. ajtó 1. (2424)

VENNÉK

szép széles, tiszta, jókarban levő otthoni, Cimeket „Jó vétel” jellegre a kiadóba kérem. (2980)

ELŐSZOBAFAL

tiükörrel (esetleg egy garderozszekrény) megvételre kerestetik. Cimeket a kiadóba kérem leadni. (2981)

KÖNYHABUTOR

jó állapotban levő, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban. (2983)

FÉRFI TELIKABÁT

nagyon olcsón eladó. Megtekinthető csak délelőtt 2 óráig. I. kerület, Strada Olimp 13. szám. (2984)

Rádió

Philips, Körting, Hornyfon stb. telepes, autoakku. részére telep nélkül és villanyáramnak. Eredeti gyári áron s kényelmes részletfizetésre

J. BARBIER

Jimbolia-Zsombolya

Allást keres

TISZTA MOSÓNÓ

nagy gyakorlattal házakat vállal. Cím a kiadóban. (2603)

KÖZÉPKORU NŐ

uriházba mindenesnek ajánlkozik, Vidék-re is megy. IV. kerület, Str. Emanuel Gojdu 13. Ajtó 15. (2629)

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a

Gazeta

**Restaurantilor si Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások
Lapja**

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán.

Lakás

JOZSEFVÁROSBAN

forgalmas helyen kerések egy- vagy két-szobás szép világos lakást előszobával, cserépkályhával mérsékelt bérrel. Szives válasz. Kérek „Ketten vagyunk” jellegre a kiadóba (2428)

Ada-Kalehról R a h á t (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsza, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kimérve vagy szép kivitelű csomagolásban tetszés szerint nagyobb darab vagy apróra vágva.

Rendelésre minőség szerint: Finom Lei 44.—, Különlegesség Lei 60.—, Lokum Lei 86.— árban, postán vagy vasuton prompt szállít

**Matics Mihály
Orșova**

Depozit de Rachat dela Ada-Kaleh

GARZONLAKÁS

fürdőszobával kerestetik, Gyárvaros elején. Ajánlatokat kérek „Pontos fizető” jellegre a kiadóba.

LEGMODERNEBB HÁROMSZOBÁS

komplett villalakk, bevezetett telefonnal, Püspök-ut elején, átköltözés miatt november elsejére kiadó. Ajánlatokat 33-19. telefonszámra kérek. (2625)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-éle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” I., Piața I. C. Brătianu

HITELES FORDITÁSOKAT

romó magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, továbbá mindennemű iratok (kérvények, levelek, szerződések, bizonyítványok stb.) leírását géppel, olcsón gyorsan és pontosan vállal; elsőrangú munkaerőktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv- és gyorsírótanár, Bucaresti és Timisoara városok volt első fordítója. Timisoara I., Piața Brătianu 2. szám (Krayzerrel szemben).

EGYSZOBÁS

szép modern lakás csakis az I. kerületben, november 1-re, esetleg azonnalra kerestetik. Cimek „Jó lakó” jellegre a kiadóban leadandók. (2982)

Autóbusz-menetrend

Indulás Timisoaráról

Buzias-Lugoira (naponta)	13.00
Lipovara	14.00
Aradra	6.30
Aradra	13.30
Aradra	18.30
Sannicolaul Marera (vasárnap nem)	13.30
Periamra (vasárnap nem)	14.00
Periamra (csak vasárnap)	18.30
Baia Herculane (csak szombaton)	18.40
Moravicára	13.40
Calaceara (csak vasárnap)	8.00
Foieni (vasárnap nem)	13.50
Caransebesre (vasárnap)	13.00

Erkezés Timisoarara

Lugo—Buziasról (naponta)	8.30
Lipovaról	8.00
Aradról	8.10
Aradról	15.10
Aradról	20.10
Sannicolaul Mareról (vasárnap nem)	8.00
Periamról (naponta)	8.10
Moravicáról	18.40
Baia Herculaneról (csak hétfőn)	18.30
Foeniről (vasárnap nem)	8.10
Calacearól (csak vasárnap)	17.45
Caransebesről (vasárnap)	9.30

Értesítés!

lisztelt vevőim szives tudomására hozom, hogy **szőrmeüzememet áthelyeztem Ragályi szücs Piața Traian 8, I. em. (Nenadovits-ház)**

Dr. Wernerné

francia nyelviskolája megnyílt!

Különleges francia és német játékkurzus, délutáni tanfolyam és kőrönörak iuk és leányok részére. Naponta délután 3 órától 7-ig román-német ovoda.

★
Beiratkozás naponta d. e. 10-12-ig és d. u. 4-7-ig.

Timisoara III., Str. Treboniu Laureanu 3

SZÉP LAKÁST
kaphat 300 leierű, egyedülálló assz. Cím a kiadóban.

EGYSZOBÁS

napos, szép utcai lakás vízvezetékekkel, adó. III. Str. Bussu Sirianu 36. (2)

Sirkövek Sirkövek

Timisoara III, Bul. Carol 1. Alapított 1887

Különféle

ELVESZETT

gyűrűből brilliánskö, kérjük a becsület megtalálót, illő jutalom ellenében a le Doja-utca 1, földszint 3 alatt. (26)

Butorvásárlás

előtt okvetlen tekintse meg Timisoara legnagyobb butoráruházát **Coop. „Constructia si Mobila Moderna” (volt ECKER)** IV., Bulev. Berthelot 14. Telefon 37-8

Moderu takaréktűzhelyek

kiváló minőségben Allandó rakományzó és fekete tűzhelyekben

Kálmán Dezső
speciális takaréktűzhelyüzem
Timisoara IV., Bulvardul Carol 4

Hirdessen a Déli Hírlapban